

Gerlon cōtra

Epistola magistri Joh
de Gerlono ad fr̄ez Bartholo/
meū Carthusien̄ contra predictā
defensionem.

Ratia tibi
et par vir exēplo
Job simplex re/
ctus et timēs deū
Oblata ē mihi nu
per sic̄ nosti grandis epla tendēs
saluare modos locutionum posī/
tos in tertia pte tractat⁹ cuiusdā
intitulati de ornatu spiritaliū nu
ptiarū Quos ego modos alias
p̄ catholice veritatis sinceritate
seruāda apud animos min⁹ instru
ctorū cōtū per eplam tibi directā
nō esse seruādos Sed q̄o agim⁹?
Quo nos inter tot occupationes
vertim⁹? Itaqz faciendi plures li
bros vel eplas. arguendo vel re/
plicando. nullus est finis. Stem⁹
igī infra limites eple p̄me. et per
cōsiderationes aliq̄s. facili plano
q̄z stilo sumptas. ex eadē iustifica/
tio sua monstretur.

Nobis ad certā regulā lo/
qui fas ē postea est illic sē
tentiosissima hec. Dissima
q̄z augustini sn̄ia que tollit barba
ram cōfusionē linguaz a sacra do
ctrina nam qualis altera esset effi
caciōz via. phibēdi edificationez
turris dauidice in bonū. q̄z si fieret
nominū vel cōminoz pro libito cu

prescriptā defensionē

iuslibet variatio Nō enī tūc intelli
geret vn⁹ alterū. sed in quadā ba
bilonis cōfusionē laboreremur Non
ergo sufficiēter excusat auctor tra
ctatus illi⁹ per suū defensorez qui
sic ait Et si sit aliq̄s error in dōis
suis ille solū stat in quid nois. no
mina aut sūt ad placitū. et idō ta
lis error non est magni ponderis
Si enī sancti doctores vt Aug⁹
et hiero. admisisset modos loquē/
di hereticoz p̄tin⁹ habuissent pa
cem cū eis sed malaz pacē Notef
rñtio magni basilij in casu simili q̄
noluit nec in solo verbo quidē de/
uiare p̄fitendo catholicā vitatez
Sic nec hiero⁹ de vbo isto omou/
fion. sic alij sine numero. fuit q̄dā
tpe meo scot⁹ qui rñdendo dice/
bat p̄rem esse causa filij. hoc dice/
bat id est p̄ p̄oucit filiū Coact⁹
est statim reuocare dictuz suū nec
expositio sua quolibet admilla est
q̄uis esset ad intellectū suū et ex/
pressionem verissima

Modus loquēdi doctorū si
repiatur im̄p̄rius et pa
rabolicus et inusitat⁹ aut
figuratiu⁹ extēdi vel in vsum trahi
nō debet sed ad sensū p̄p̄riū et nō
figuratiuū reuerēter exponi. Alio/
quin frustra eēnt doctōes in theo/
logia cōstituti p̄ncipalitē ad h̄ offi
ciū elucidādi sacram sc̄pturā quā
magl. atz magl. alit agēdo cōfūde
rent vn̄ si quis ad vim vocis iustū
nere vellet q̄ de⁹ ad liberādū sus/
cepturus hominem non horruisti
viginis vtez vtqz erroris re⁹ eēt

prescripta defensione

Tolerent igitur patienter homines inferioris gradus et scie. si dicta eorum querant ad proprium usum coartari non in principio doctrine catholice dilatari hac consideratione promotus existimo doctores nouissimos thomam bonauenturam alexandrum de halis et similes dum omisso omnium verborum ornatu tradiderunt theologiam per questiones ut sub certis regulis et sub prescripta verborum formatissima habemus theologiam tam practica quam speculatiua reducendo doctores omnes potes ad unam securam quam locutionis proprietatem

Unicuique in sua arte perito credendum est hec est ratio cur doctoribus in sacra theologia exercitatis dat auctas in prestandi doctrinaliter sacra scripturam quod maxime habet fieri in scolis doctrinam impertiendo his qui tam ingenio quam exercitatione continua capaces sunt ad intelligendum. Cum igitur que ponit tertia pars tractatus pronominati sunt de punctis sacre scripture imo de summa theologia que mystica nominat et quam scolastico more albertus magnus et quidam alij clari proprioque sermone exposuerunt quis non mirabiliter audire ab huius auctoris defensore quod hec in scolis non sunt tractanda Ita videlicet publicabunt nunc scriptis nunc verbis idioma vulgare suavitibus et apud simplices adulescentulos apud senes hebetes apud illos litterata plebecula. apud animum de crepitas nunc in foro nunc in angu-

CCCCII

lis et viri doctissimi tam ingenio quam exercitio preuerti ab alijs recte loquendis quam scolastici sunt arcebut.

Qui adheret deo unum spiritus est hanc unitatem nullus sane potest intelligere vel exponere quatenus verba multiplicauerit ad alium sensum quam per assimilationem de qua dicit Iohannes in canonica Scimus quod cum ille apparuerit similes ei erimus Omnis enim modus alter loquendi metaphoricus vel figuratiuus vel ypbolicus vel eufaticus doctorum sanctorum ut dionysij et aliorum si non referatur ad hanc regulam repudiandus Assimilatio autem non tollit sed perficit naturam neque tollit quod habet creatura in proprio genere quam illud prode nisi per annihilationem anima rationalis nunquam potest ac proinde sequitur quod similitudo aduocata per qualemcumque doctorem de infusione gutte aque in dolium vini fortissimi ad unione anime contemplationis cum deo tanquam sit omnimoda similitudo repudianda est proorsus tanquam habens errorem imo insaniam almarici condemnati ponentis creaturam verti in deum et in suum esse principium ydiale sicut notat hostiensis super illud capitulo damnamus de summa trinitate et sic catho. Denique similis fantasia fuit als parisius tanquam statua et intelligibilis aduersus unum augustinensem danata

De uotio illorum culpanda est qui nituntur inuoluere sensus sermonibus impitibus pe-

Gerlon cōtra

grinis et inusitatis vel eos qui sic volunt laudare atq; defendere et defendēdo se ipsos magis inuoluē q̄ euoluere. Adducā hoc loco ne mihi soli videar inniti pticulaz cuiusdā s̄monis facti in caplo vno s̄m Carthusien Anno. 1208. cuius thema est. videam⁹ si floruit vinea zc. Quartā vero deuotionē falsaz id ē vanā et curiosā illi exercent q̄ sine mortificatione pprie voluntatis a zelo dñi seruiēdi vitā spūalem consistere credūt in ruminatiōe vel poti⁹ fantasiatiōe rez spūaliū estimātes hanc ipsam fantasiatiōz vel saltē delectationē inde consequētem deuotionē esse vñ hi ad hanc ipsam consequendā nō contēti modis loquēdi sc̄pture sacre adinueniūt sibi vel fingūt de rebus spūalibus modos abstractiores eo q̄ tales maiorē eis delectationē generēt. Plerūq; etiā ob hoc materias satis faciles obscuris modis et abstractis in q̄bus delectantur obuoluētes aut vocātes humiliatiōē vel fortassis etiā altā cōtēplationē. summersionē in abissali pfundo. dñi amorē ānihilatiōz vel in nihilū redactionē. charitatiū motū mētis in deū influxuz in deū. vocātes motus ad op⁹ ppter deū effluxū a deo et sic de alijs cōsimilib⁹ q̄uis tamē xp̄s ppbe et apli et om̄es doctores sc̄pture sacre tractatores q̄ntū poterant et expediebat ea que difficilia fuerūt p modos loquēdi fecerūt facilia

prescriptā Defensionē

hec reuera falsa deuotio est religiosi piculosisima qm̄ multos a q̄ridiana heu docet et dolēda docuit expientia qui spūales ac religiosi apparebāt decepit infatuauit vel penit⁹ excecavit ita vt fierent in obseruatijs regularib⁹ q̄s despererāt desides. superioribus quos rudes reputabāt rebelles. etiā aliqui fugerēt ⁊ apostatarēt. Aliqui etiā hereticarēt vel añ tēpus pphetarent dicētes hec dicit dñs cū dñs nō esset locutus. Sed supba vel saltē fantastica capita eoz hec ipsa cōfinnerūt. Aliqui q̄z mirabiles famitates ex t̄nsecus in pretenis iubilatiōib⁹ tripudijs saltatiōib⁹ et hm̄i oñderūt. Et quē quarta deuotio est vinū valde fumosū id est supbie generatm̄ et est libidinōsū de q̄ mystice et illa fortassis inhibitiō aplice accipi potest nolite inebriari vino in quo est luxuria. Et reuera in hoc ipso ē spūalis luxuria eo q̄ sic false deuoti nō dei cultū et honorē sed ppriā querunt delectationem hec ibi. **O** si vidisses q̄s q̄s auctor fuisti sermonis illi⁹ si vidisses epistolaz nouit̄ oñsam rñ q̄o dixisses quid stomachi habuisses.

Hic plato amic⁹ sc̄tes magis amica veritas. Peruertit eniz affectū io nimia ad doctorem aliquem vel doctrinam iudicium non solum pradicum quod sepissime contingit sed etiā speculatiū de quo mu⁹

Prescripta defensione

videre quasi videlicet more pitagorico non liceat aliud interrogare quam si magister hoc dixerit. Tollenda est igitur e medio sicut odiosa cōcertatio et insectatio inuidiosa sic pertinax et animosa huius vel illius doctrinæ defensio. Patet autem conscientia mea apud te deus. quia nullatenus odio cuiuscumque fueram inductus scribere que scripsi. Sed quia verissime tunc mihi videbatur sicut et nunc magis ac magis inspicio modos illos loquendi nimis impropios esse vni et sic dixi inter cetera postquam de unitate ad deum quodam inducenda fuerant. hoc tropo inquam probat boetius hominem bonum esse deum iuxta illud. Dixi enim estis non quidem per veritatem et unitatem diuine essentiarum locutionem propriam. sed participatiue et assimilatiue immutatiue et nuncupatiue. Quod si auctor iste pari modo responderit se dicta sua intellexisse de illa unificatione spiritus cum deo non extendo non contradico sed explicationem aliter sonare non dubito. Hec ibi. Vide queso o lector si modestior esse potuerit sermo meus. addito quod postmodum talibus verbis excusare conatus sum predictum auctorem postquam innotuit mihi quod in alio loco plus expresserit quod creatura nullo modo potest esse suum quod habet in proprio genere. quod si idem inseruisset ad verba tertie partis sui tractatus. non ita probuisset occasionem errandi et se culpandi. non solum apud simplices sed literatos et doctos. Videbitur si quod

CCCC

dico verum esse qui forsitan incidit in tractatulum vnum quem de theologia mystica tam speculatiue quam practicalice conatus sum ordinare. huius hanc intentionem deducere ad notitiam familiarē et propriam scholasticorum ea que deuoti homines de ea magis affectiua declamatione et figuratiua locutione quam literatiua proprietate tradiderunt. Notetur locus ille ubi theologia mystica dicitur hanc a literatiua ponitur inter ceteras habere quia vnit et transformat

Huius qui amant. sibi somnia fingunt ait virgilius super hoc dicto cum experientis et ratione certa fundat dictum poris eple mee quo sic ponit. Sicut ex carentia per affectus et magis ex affectione eius per vicia errant. non nunquam pitissimi in sacris. excecavit enim eos malicia eorum et dati sunt in reprobum sensum. Ita et paruo lumine intellectus et parua instructione in studio literarum etiam secularium. quoniamque presertim in logica prolabantur aliquando in errores periculosissimos illi qui magnorum sunt egestas virtutes affectuum quales apostolus vocauit habere zelum sed non secundum scientiam a deo ut si non humiliter sapiant et nisi sese contrahant infra metas sue cognitionis nulli pertinacius inueniunt neque absurdius errores fingere. propterea non leuiter optet eos scribere vel docere. sed nec absque cautela magna adherendum est eis nisi per uia discussione diligenti et doctorum exami-

Gerlon cōtra

natione. In talibus quippe sepe reperimus plurima aut falsa aut male explicata ac p̄inde multā erroris materiā p̄sentia simplicibus q̄q̄ in multis diuinissima altissima q̄ sit. **M**odo nunc id quod euenit tempe meo de quadā que p̄phetissa et miraculoꝝ operatrix reputata est a multis. quā et vidi et allocutus sum. **H**ec tandē dixit et scribi iussit. q̄ sp̄s suus deū cōtemplādo fuerat ānihilatus vera ānihilatione et hinc recreatus. **E**t dū quererē q̄liter hoc scire potuerat respōdebat se expertaz. **D**ies mihi iuiceret si numerare vellem innumeras tales insanias amantū imo et amentū q̄ nō s̄m scientiaz quales vident̄ fuisse begardi et begarde quēadmodū in quodaz tractatulo de distinctione verarū reuelationū a falsis memini p̄dez annotasse.

Docendus nō est vel monēdus qui erroꝝe suū defendere mauult q̄ corrigere. **H**oc oracius posuit in fine poetrie sue. **E**xigitur igit̄ correctio seuerior si sic iterū fuerit pugnat̄ ad saluandā tanq̄ p̄pria hanc v̄boꝝ im p̄prietatez quo pacto sic vel q̄ ordine postulandū quippe videbitur ordinarij et inquisitionis iudiciū qm̄ parua radix pegrini s̄monis serpit vt cancer et modicā errorū scintillaz sicut in arrio patuit dū nō conueniēter opprimitur vel extata magnā erumpit i flammā

prescriptā defensionē

Sic nuper actū est parisijs per sacram theologie facultatē aduers⁹ illos qui doctrinā quandā pegrinam **R**aymūdi lulli conabant̄ inducere que licet sit in multis altissima et verissima quia tñ in alijs discerepat a modo loquēdi doctorū sacroꝝ et a regulis doctrinal̄ sue traditōis et v̄itate in scholis ip̄a edicto publico repudiata p̄hibitaq̄. **D**icā hic quod sentio si t̄es locutionuz modos publicari p̄cipere apud almā vniuersitatē parisiensem vel per sermones vel per scholas deducere p̄tinus ex officio cui indignus deseruio. ad censurā theologice facultatis vt examinare et examinata suuz quale mereretur iudiciuz sortire. **B**ene vale pater emerite. memor mei in orationibus tuis.

ExPLICIT sc̄da epla **J**oh. Gerlon cōtra dicta ffis **J**o. Ruysbroich. **I**n tertia parte tractatus sui de ornatu spiritaliū nuptiarū